

● تحلیل‌ها و گزارش‌ها

مناسبات ایران و انگلیس:

حرکت به سوی افق‌های روشن‌تر

۱. از پیروزی انقلاب تا پایان جنگ

تحمیلی عراق علیه ایران (۱۳۶۷)

۲. از طرح قضیه‌ی سلمان رشدی و

قطع روابط بین دو کشور (اسفند ۱۳۶۷) تا

برقراری مجدد روابط (مهر ۱۳۶۹)

۳. از مهر ۱۳۶۹ تا بحران سفرا ناشی از

صدور رأی دادگاه میکونوس (فروردین ۱۳۷۶)

۴. از بازگشت سفرا (آبان ۱۳۷۶) تا

ارتقای روابط دو کشور به سطح سفیر.

نگاهی به وضعیت داخلی و سیاست خارجی

انگلیس در دوره‌ی حکومت حزب کارگر

به دنبال انتخابات سراسری دوم ماه

مهی ۹۷ در انگلیس و پیروزی حزب کارگر، که

به سقوط حکومت هجده ساله‌ی محافظه‌کاران

انجامید؛ دولت کارگری به نخست‌وزیری

مناسبات دو کشور ایران و انگلیس از

قدیم‌ترین روابط در مجموعه‌ی مناسبات

خارجی کشورمان محسوب می‌شود. سابقه‌ی

حضور و نفوذ امپراتوری بریتانیا در ادوار

مختلف حیات ضداستعماری مردم ایران در

طول حکومت قاجاریه و پهلوی، ذهنیتی کاملاً

منفی در افکار عمومی ایجاد کرد. در دوران پس

از پیروزی انقلاب اسلامی، روابط همواره

پر تنش و همراه با فراز و نشیب بوده است.

وجود تعارض اساسی در اصول اعتقادی و تضاد

در نظام‌های فکری و سیاسی دو طرف مانع از

شکل‌گیری روابطی طبیعی و عاری از حساسیت

بین ایران و انگلیس شده است.

به طور کلی روابط بین جمهوری

اسلامی ایران و انگلیس را می‌توان به چهار

دوره‌ی زیر تقسیم کرد:

تونی بلر تشکیل گردید. در واقع با انتخاب تونی بلر به رهبری حزب کارگر در ماه ژوئن ۹۴ و به فاصله‌ی ۳ سال تا انتخابات سراسری انگلیس، وی با ارایه‌ی ابتکارات، سبب تحولی شگرف در مواضع سیاسی و ایدئولوژی حزبی گردید به گونه‌ی که آن را به حزبی چپ‌گرا متمایل به میانه، نوگرا و به دور از ایده‌آل‌ها و شعارهای سنتی احزاب چپ بدل نمود. همین امر به همراه عملکرد حزب محافظه کار که به شدت از مردم و واقعیت‌های عصر پس از جنگ سرد دور افتاده بود، سبب شد تا در انتخابات سراسری سال ۱۹۹۷، حزب کارگر به بزرگ‌ترین پیروزی خود در تاریخ این حزب نایل آید.

با روی کار آمدن حزب کارگر و تشکیل اولین دولت کارگری در دوره‌ی پس از جنگ سرد و در آستانه‌ی هزاره‌ی سوم میلادی، تونی بلر با حفظ وفاداری به اصل «تغییر و تحول و ابتکار» حوزه‌های سیاست داخلی و خارجی انگلیس را بازسازی نمود. در عرصه‌ی داخلی وی با اتکا به اکثریت مطلق نمایندگان کارگری در مجلس عوام، اقدام‌های اساسی و چشمگیری انجام داد که مهم‌ترین آنها انعقاد قرارداد مقدماتی صلح ایرلند شمالی، برگزاری رفراندوم تشکیل مجمع قانونگذاری برای اسکاتلند و اصلاحات اساسی در سیاست‌های اقتصادی همراه با

ارایه‌ی یکسری پیشنهادها جهت اصلاحات ساختاری در نظام سلطنتی و مجلس اعیان این کشور بود. اما نمود اصلی این تغییر و تحول را می‌توان در صحنه‌ی سیاست خارجی انگلیس جست‌وجو نمود. اگرچه سیاست خارجی انگلیس مبتنی بر اصل «تقدم منافع ملی بر همه چیز» کمتر متأثر از تغییر و تحولات حزبی و صعود و فرود دولت‌هاست، با این حال روی کار آمدن دولت کارگری سبب دگرگونی در نگرش سنتی انگلیسی‌ها به جهان خارج و تلاش گسترده‌ی آنها به بهبود و ارتقای موقعیت آسیب‌دیده این کشور در سطح اروپا و جهان گردید. نزدیک کردن دیدگاه‌ها و سیاست‌های دو سوی آتلانتیک، سیاست اصولی انگلیس به ویژه در دوره‌ی ریاست بر اتحادیه‌ی اروپایی در نیمه‌ی اول سال ۱۹۹۸ بود که تجلی عینی آن در توافق سران آمریکا و اتحادیه برای عدم تسری قانون تحریم شرکت‌های نفتی طرف قرارداد با ایران، قابل مشاهده است. در همین رابطه رابین کوک وزیر خارجه‌ی انگلیس در جریان سفر خود به آمریکا در اولین روزهای ریاست انگلیس بر اتحادیه، بر نزدیک کردن سیاست اروپا و آمریکا و اتخاذ مواضع مشترک در قبال ایران تأکید نمود.

دستورکار روابط اروپا با جمهوری اسلامی ایران و به عنوان سرفصل موضوعات گفت و گوی انتقادی قرار گرفت.

دوره‌ی چهارم در روابط ایران و انگلیس که از نیمه‌ی دوم سال ۱۳۷۶ آغاز شد، مقارن با ریاست دوره‌ی انگلیس بر اتحادیه‌ی اروپایی که با توجه به بحران ناشی از صدور رأی مغرضانه‌ی دادگاه برلین در روابط ایران و اروپا و تجربه‌ی تلخ ریاست قبلی انگلیس بر جامعه‌ی اروپایی، انتظار خوش‌بینانه‌یی از این دوره نمی‌رفت. با این حال نگاهی گذرا به عملکرد انگلیس در این دوره، گویای ایجاد تحول در نگرش این کشور در قبال جمهوری اسلامی ایران می‌باشد که به گونه‌ی چشمگیر روابط ایران و اتحادیه را نیز متأثر می‌نمود.

۱. رایین کوک وزیر خارجه‌ی انگلیس به‌عنوان رییس شورای وزیران اتحادیه‌ی اروپایی روز ۲۵ دی ماه ۱۳۷۶ به ایالات متحده، سفر نمود و طی دیدارهای خود با مقامات آمریکایی به بیان دیدگاه‌های دولت انگلیس تحت عنوان مواضع اتحادیه در قبال جمهوری اسلامی ایران پرداخت و بر «همکاری نزدیک‌تر» با این کشور تأکید کرد.

دست آورد ریاست دوره‌ی انگلیس بر اتحادیه‌ی اروپایی برای مناسبات جمهوری

ریاست دوره‌ی انگلیس بر اتحادیه‌ی اروپایی موضوع مهم و مؤثر بر روابط دو جانبه‌ی جمهوری اسلامی ایران و انگلستان، مبحث اروپا و ریاست دوره‌ی انگلیس بر اتحادیه‌ی اروپایی است. در واقع ماهیت و محتوای مناسبات این دو کشور نه تنها بر کلیت روابط جمهوری اسلامی ایران و کشورهای اروپایی (به ویژه مجموع اتحادیه) اثرگذار می‌باشد، بلکه مستقلاً از نوع سمت‌گیری اتحادیه‌ی اروپایی نیز تأثیر می‌پذیرد. به همین دلیل نیز همواره مقاطع ریاست دوره‌ی انگلیس بر جامعه و اتحادیه‌ی اروپایی در اوایل و اواخر دهه‌ی ۱۹۹۰ نقاط عطف روابط ایران و اروپا محسوب شده و در شکل‌دهی به مناسبات این دو بسیار تعیین‌کننده بوده است. طی سال ۱۳۷۱ (نیمه دوم سال ۱۹۹۲) در دوره‌ی ریاست دوره‌ی انگلیس بر جامعه‌ی اروپایی، بنیان سیاست موسوم به «گفت و گوی انتقادی» پی‌ریزی شد که به مدت ۵ سال شکل‌دهنده‌ی روابط ایران و اروپا بود.

در دوره‌ی ریاست انگلیس، موضوعات حساس و جنجالی از قبیل روند سازش خاورمیانه، اتهام حمایت از تروریسم، اتهام نقض حقوق بشر، تلاش جهت کسب تسلیحات کشتار جمعی و در رأس همه مسأله‌ی رشدی در

اسلامی ایران - اروپا این بود که پس از یک سال قطع تماس و مراددهی سیاسی میان دو طرف، در اواخر اردیبهشت هفتاد و هفت مذاکرات مقدماتی میان هیأت‌های دو طرف شامل مدیرکل غرب اروپای وزارت خارجه با هیأت تسویکای اتحادیه متشکل از مدیران کل منطقه‌ی وزارت خارجه‌ی انگلیس، اتریش و لوکزامبورگ در بروکسل برگزار شد. در این نشست در مورد چگونگی گفت‌وگوها و همکاری‌های آتی در چارچوبی متفاوت از گذشته، در فضایی سازنده و در راستای ایجاد اعتماد و با حفظ احترام و منافع متقابل میان جمهوری اسلامی ایران و اتحادیه‌ی اروپایی بحث و مذاکره گردید.

در همین رابطه سخنگوی وزارت امور خارجه‌ی انگلیس اظهار داشت، گفت‌وگوهای مذکور در فضای سازنده‌ی انجام شده و طرفین ابراز امیدواری کردند که نخستین دور گفت‌وگوهای اصلی در آینده نزدیک آغاز شود و این گفت‌وگوها راه را برای برقراری همکاری‌های ثمربخش‌تری بین ایران و اتحادیه‌ی اروپایی هموار سازد.

تلاش‌ها و فعالیت‌های انگلیس در دوره‌ی ریاست شش ماهه بر اتحادیه، نهایتاً در دوره‌ی ریاست اتریش به بار نشست و اولین دور

گفت‌وگوی فراگیری (و نه انتقادی) میان ایران و اتحادیه در تیرماه ۱۳۷۷ در تهران برگزار شد. نکته‌ی جالب حضور جان شپرد معاون معاون وزیر خارجه‌ی انگلیس در ترکیب هیأت تسویکا در این سفر بود که علاوه بر جهت‌دهی به روند مذاکرات ایران و اتحادیه، با انجام رایزنی و مذاکرات دوجانبه با مسئولین وزارت خارجه آغازگر روندی بود که در نهایت منجر به پیشرفت قابل ملاحظه‌ی در مناسبات دوجانبه‌ی ایران و انگلیس شد. در پی این سفر رابین کوک وزیر خارجه‌ی انگلیس بهبود روابط اتحادیه‌ی اروپایی را با ایران یکی از موفقیت‌های دولتش در دوره شش ماهه‌ی ریاست بر این اتحادیه ذکر کرد. کوک در مصاحبه‌ی اختصاصی با روزنامه‌ی گاردین که در آخرین روزهای ریاست دوره‌ی انگلیس بر اتحادیه انجام شد، اظهار داشت:

«موضوع‌گیری واحد اتحادیه در همکاری با ایران یکی از موفقیت‌های انگلیس در شش ماهه‌ی گذشته بوده است. این رابطه کمک کرد تا اتحادیه اختلاف تلخ تجاری خود با آمریکا را بر سر تجارت با ایران و کوبا مرتفع سازد».

چشم‌انداز تحول در روابط

در تیرماه سال ۱۳۷۷ درک فحیح معاون

نویسنده‌ی مرتد، تحت لوای آزادی بیان، تأیید محتوای کتاب کفرآمیز و جنایت علیه یک میلیارد مسلمان جهان است، رد و تأکید کرد دولت این کشور متوجه است و اظهار تأسف می‌کند که کتاب آیات شیطانی باعث اهانت به بسیاری از مسلمانان شده است.»

در واکنش به این اظهارات، سخنگوی وزارت خارجه‌ی کشورمان از تلاش‌های ایران و اتحادیه‌ی اروپایی در دوره‌ی ریاست انگلیس که منجر به ارتقای درک طرفین از مواضع یک‌دیگر شده، ابراز خرسندی نمود. وی درخصوص اظهارات فچت گفت: این که تلاش‌های ایران و اتحادیه‌ی اروپایی در دوره‌ی ریاست انگلیس منجر به ارتقای درک طرفین از مواضع یک‌دیگر شده و زمینه‌ی لازم برای آغاز مذاکرات همه‌جانبه میان جمهوری اسلامی ایران و اتحادیه‌ی اروپایی فراهم شده، موجب خرسندی است.

به این ترتیب پس از نزدیک به دو دهه روابط سرد، کم‌تحرک و پرتنش سیاسی و به دنبال حل بحران سفراء، دوره‌ی از تحرکات، فعالیت‌ها و اظهارنظرها و تبادل پیام‌ها میان مقام‌های عالی‌رتبه‌ی جمهوری اسلامی ایران و انگلیس آغاز گردید که سایه‌روشن‌های تازه‌ی را در افاق مناسبات تهران - لندن پدیدار ساخت.

سابق وزارت خارجه‌ی انگلیس در نخستین مصاحبه‌ی اختصاصی ثبت شده‌ی یک مقام ارشد سیاسی انگلیس از زمان پیروزی انقلاب اسلامی با خبرگزاری جمهوری اسلامی و روزنامه‌ی ایران دیلی (تیرماه ۱۳۷۷) اظهار داشت:

«ما تصریح کرده‌ایم که از روابط دو جانبه‌ی سازنده‌تر با ایران استقبال می‌کنیم. موضوعاتی از قبیل روند صلح در افغانستان، توسعه‌ی سیاسی در آسیای میانه و عراق، آزمایش‌های اخیر اتمی در جنوب آسیا و مبارزه با تجارب بین‌المللی مواد مخدر، چیزهایی است که ما مایل به مذاکره و همکاری در مورد آنها با ایران هستیم. ما مایلیم روابط دوطرفه‌ی تجاری را بهبود دهیم چون این امر به توسعه‌ی ارتباط میان دو کشور کمک می‌کند. علایق بسیاری در میان جامعه‌ی تجاری بریتانیا برای گسترش همکاری با شرکت‌های ایرانی و به‌طور مشخص در زمانی که ایران در حال بررسی چگونگی جذب سرمایه‌گذاری خارجی است وجود دارد و این روندی است که به نفع طرفین خواهد بود.»

وی هم‌چنین اظهار امیدواری کرد، اولین مقام انگلیسی در این سطح باشد که در آینده از ایران دیدن کند. فچت در ارتباط با موضوع رشدی این نظر را که حمایت دولت انگلیس از این

انگلیسی در دو دهه‌ی اخیر به تهران می‌باشد، توأم با تأکید فراوان وی مبنی بر علاقه‌مندی و تمایل انگلیس برای بهبود و توسعه‌ی روابط و آغاز فصل تازه‌ی از مناسبات برابر و متوازن با جمهوری اسلامی ایران بود. در این سفر، مقام انگلیسی بر آمادگی و علاقه‌مندی لندن به افزایش رفت و آمدهای مقام‌های سیاسی دو کشور، مراودات و تماس‌های پارلمانی و اعزام هیأت‌های اقتصادی و تجاری تأکید نمود.

اجلاس نیویورک: نقطه‌ی عطف روابط

به دنبال دعوت شفاهی جان شپرد از مدیرکل وقت وزارت خارجه‌ی جمهوری اسلامی ایران برای سفر به انگلیس، درک فوج معاون وزیر خارجه‌ی این کشور نیز روز ۱۰ اوت ۹۸ (۱۹ مرداد ۷۷) با ارسال نامه‌ی به‌کاردار جمهوری اسلامی ایران در لندن، مسأله‌ی سفر مدیرکل غرب اروپا به لندن و انجام مذاکرات دوجانبه با مسؤولین وزارت خارجه‌ی انگلیس را مورد توجه و پی‌گیری قرار داده است.

این دعوت، زمینه‌ی سفر مدیرکل وقت وزارت خارجه‌ی جمهوری اسلامی ایران به لندن در اواخر شهریور ماه ۱۳۷۷ را فراهم آورد که مذاکرات مقدماتی انجام شده در جریان این سفر در نهایت به مذاکرات نیویورک میان وزرای

اعمال محدودیت بر فعالیت‌ها و تحرکات منافقین (منع ورود مریم رجوی به خاک انگلیس، شناسایی گروهک منافقین به‌عنوان یک سازمان تروریستی، تعطیلی نشریه و رادیوی آنها در خاک انگلیس و محکومیت اقدام‌های تروریستی منافقین در تهران)، از جمله اقدام‌های قابل ذکر این کشور است. به‌علاوه، اظهارنظرهای قابل قبول مقام‌های انگلیسی و ابراز تمایل مکرر آنها برای بهبود و توسعه‌ی روابط با جمهوری اسلامی ایران و بهبود نسبی جو رسانه‌یی و مطبوعاتی این کشور در قبال ایران اسلامی ازجمله دیگر موارد قابل ذکر در این زمینه است.

۳. مثبت‌تر بودن جمع‌بندی اجلاس

وزرای خارجه‌ی گروه هشت کشور صنعتی جهان به ریاست انگلیس که در تاریخ ۲۱ اردیبهشت سال ۷۷ در این کشور تشکیل شد. در بیانیه‌ی پایانی اجلاس سران برخلاف رویه‌ی معمول، هیچ اشاره‌ی به جمهوری اسلامی ایران نشده است و در بیانیه‌ی وزرای خارجه نیز تنها یک پاراگراف به ایران اختصاص یافته که به لحاظ لحن و محتوا در مقایسه با سال‌های اخیر معتدل‌تر و واقع‌بینانه‌تر ارزیابی شده است.

سفر جان شپرد معاون وزیر خارجه‌ی انگلیس که بالاترین سطح سفر یک مقام سیاسی

بشردوستانه به پناهندگان که ایران سال‌هاست بار سنگینی را بردوش می‌کشد، بررسی کنیم. درخلال ملاقاتمان، مسأله‌ی رشدی را مورد بحث قرار دادیم که مدت‌ها مایه‌ی اختلاف بین ما بوده است. من توضیح دادم که دولت علیاحضرت ملکه‌ی انگلستان نقش اساسی اسلام در زندگی ایرانی‌ها را می‌شناسد و رنجشی را که کتاب آیات شیطانی برای مسلمانان در ایران و سایر نقاط جهان به وجود آورده است، درک می‌کند و نسبت به آن ابراز تأسف می‌نماید. من تصریح کردم که نه ما و نه هیچ‌یک از شرکای اروپایی ما محتویات کتاب رشدی را تأیید نمی‌کنیم، اما معتقدیم که یک فرد حق دارد که نظرات خود را آزادانه بیان کند و این مبتنی بر اعتقاد ما به حق آزادی بیان است. همان‌گونه که در قوانین بین‌المللی و اعلامیه‌ی جهانی حقوق بشر آمده است. من و دکتر خرازی بر سر اهمیت همکاری میان جهان اسلام و دنیای غرب جهت جلوگیری از برخورد تمدن‌ها به توافق رسیدیم...

من و دکتر خرازی موافقت کردیم که باید سطح روابط دیپلماتیک دو کشور را به سطح سفیری ارتقا دهیم.»

در بخشی از اظهارات وزیر خارجه‌ی جمهوری اسلامی ایران نیز آمده است:

خارجیه‌ی دو کشور منتهی شد. پس از این مقدمات (۲ مهر ۱۳۷۷) در حاشیه‌ی اجلاس سالیانه‌ی مجمع عمومی ملل متحد، اعلامیه‌ی توسط وزیر خارجه‌ی انگلیس قرائت شد که در بخشی از آن آمده است:

«من و دکتر خرازی در مورد مسایل بین‌المللی و دوجانبه‌ی مورد علاقه و نگرانی طرفین مذاکرات مثبتی داشتیم. در رابطه با افغانستان و عراق بویژه به زمینه‌های مشترک زیادی رسیدیم. من مراتب تسلیت خود را درخصوص قتل دیپلمات‌ها و یک خبرنگار ایرانی به وسیله‌ی طالبان ابراز داشته و محکومیت شدید این جنایت را مورد تأکید قرار دادم. ما هر دو بر ضرورت استقرار یک دولت فراگیر در افغانستان و حل و فصل از طریق مذاکره، تحت نظارت سازمان ملل و سازمان کنفرانس اسلامی توافق کردیم. ما همچنین درخصوص ضرورت مبارزه با تروریسم توافق نمودیم. من مجدداً محکومیت حوادث تروریستی اخیر در داخل ایران به وسیله سازمان مجاهدین خلق را تکرار کردم.

در مورد مسایل دوجانبه توافق کردیم که گفت‌وگو بین دو کشور را تقویت کنیم و راه‌های ایجاد و توسعه‌ی همکاری‌های علمی را مثلاً در مبارزه با قاچاق مواد مخدر و کمک

من هم مانند آقای کوک خوشنودم که این عامل اختلاف را پشت‌سر گذاشته‌ایم و در مورد ارتقای روابط دو کشور به سطح سفیری به توافق رسیده‌ایم. امیدوارم که این امر به رابطه‌ی جدید و سازنده میان جمهوری اسلامی ایران، انگلیس و اتحادیه‌ی اروپایی منجر شود.

افق‌های تازه: ارتقای روابط و گفت‌وگوی تمدنی

باتوجه به این اظهارات و به ویژه ابراز علاقه و تأکید وزیر خارجه‌ی انگلیس بر لزوم همکاری بین جهان اسلام و دنیای غرب جهت مقابله با برخورد تمدن‌ها و اعلام حمایت رسمی دولت انگلستان از ایده‌ی گفت‌وگوی تمدن‌ها از سوی ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران و تعیین سال ۲۰۰۱ به‌عنوان سال گفت‌وگوی تمدن‌ها، علاوه‌بر تحول و تحرک در روابط دو کشور و تأثیر مستقیم آن بر مناسبات اروپایی کشورمان، افق جدیدی نیز در راستای تحقق ایده‌ی گفت‌وگوی میان تمدن‌ها فراروی روابط دو کشور گشوده شد.

علاوه‌بر تأثیرات وسیع ناشی از عادی‌سازی و ارتقای روابط ایران و انگلیس در عرصه‌ی روابط منطقه‌ی و بین‌المللی دو کشور و به‌طور مشخص در حوزه گفت‌وگوی فرهنگی

«من نیز مذاکراتم را با وزیر خارجه‌ی انگلیس مثبت یافتم. ما توانستیم راه‌هایی برای توسعه‌ی همکاری‌های سیاسی و عملی بیابیم. در ضمن مواردی از مسایل منطقه‌ی و بین‌المللی را مشخص نمودیم که مایلیم درباره آنها مذاکرات سیاسی خود را شدت بخشیم.

به آقای کوک گفتم که دولت جمهوری اسلامی ایران اعتقاد راسخ دارد که جلوگیری از اهانت به اعتقادات و ارزش‌های مذهبی به درک متقابل و اعتماد بین جهان اسلام و اروپا بسیار کمک می‌کند. اهانت و رنجشی که کتاب آیات شیطانی به عموم مسلمانان در سراسر جهان وارد ساخته را برای آقای کوک توضیح دادم و موضوع دولت جمهوری اسلامی ایران در محکومیت شدید این کتاب را مجدداً تکرار کردم. به آقای کوک تأکید کردم که برای دولت ما و مسلمانان جهان اهانت به مقدسات و ارزش‌های والای اسلامی تحت هیچ عنوانی قابل قبول نیست...

از جناب آقای کوک شنیدم که دولت انگلیس تمایل شدید به تقویت مفاهیم میان جهان غرب و اسلامی را داشته و هیچ اقدامی که به منزله‌ی حمایت از اهانت به ارزش‌های اسلامی و به مقدسات مذهبی تلقی می‌شود، صورت نخواهد داد.

انگلیسی به کشورمان، سفر یک گروه ۳ نفره از افسران بخش مبارزه با مواد مخدر انگلیس به تهران و سرانجام سفر هیأت فنی انگلیسی در ارتباط با موضوع خلع سلاح، اشاره نمود.

- توافق دوطرف درخصوص افزایش سقف دیپلمات‌های سفارتخانه‌های دو کشور (به پیشنهاد وزارت خارجه‌ی انگلیس) از ۱۵ به ۱۸ نفر که در واقع تحقق عملی بخشی از توافق وزرا برای ارتقای روابط می‌باشد.

- حضور گسترده‌ی شرکت‌های انگلیسی در بیست و چهارمین نمایشگاه بین‌المللی بازرگانی تهران.

- ابراز علاقه و فعال‌شدن شرکت‌های نفتی جهت مشارکت در طرح‌های نفت و گاز کشورمان.

- امضای موافقتنامه‌ی حمل و نقل هوایی.

بهرام قاسمی

مدیرکل اروپای غربی

وزارت امور خارجه

و تمدنی، این تحول به شکل نیروی محرکه‌ی قدرتمندی سبب تحرک در ابعاد مختلف روابط دوجانبه گردیده است که از آن جمله می‌توان به موارد زیر اشاره نمود:

- آغاز مراودات و گفت‌وگوی سطح بالا میان مقام‌های دو کشور در ارتباط با موضوعات مهم جهانی و منطقه‌ی هم‌چون فاجعه‌ی کوزوو و بحران عراق.

- مبادله‌ی پیام‌های تشریفاتی و کاری و تحول مثبت در لحن و محتوای مطالب و موضع‌گیری‌های مقام‌های انگلیس در قبال جمهوری اسلامی ایران.

- انجام سفر مقام‌های انگلیسی به کشورمان: سفر درک پلامیلی مدیر منطقه‌ی وزارت خارجه‌ی انگلیس به تهران به‌عنوان فرستاده‌ی ویژه‌ی وزیر خارجه‌ی انگلیس که حامل پیام کتبی رابین کوک خطاب به همتای ایرانی وی بود. در راستای تحرک و مبادله‌ی هیأت‌های اقتصادی و فنی مابین دو کشور ظرف چند ماه اخیر، می‌توان به سفر مدیرکل ترویج بازرگانی وزارت تجارت و صنایع انگلیس به تهران، سفر هیأت نمایندگان ۱۶ شرکت نفتی

پروشکاه علوم انسانی و مطالعات فرہنگی
پرتال جامع علوم انسانی